

טוביה - קווים לדמותו / אורי מטסיס

תל אביב, רחוב גאולה, אני ילד בן חמש או שש, בשבתות בבוקר מגיעים טוביה וגאולה ממקווה ישראל, רכובים על גבי אופניים, עטופים בחדוות נעורים, פורצים בגלי צחוק ועטופים באהבה, ומקרינים הילה לכל הסובבים אותם!

כְּבֶּעֶרְפֵּל אני זוכר את הקורסים בג'וערה, מעלליו בארגון ה"הגנה" ועלייתו בסולם הדרגות.

עברו שנים, אני בא לעתים קרובות ל"מחנה נשר", לבקר את טוביה כמפקד הראשון של חיל המיעוטים, כולו שופע דריכות וסמכות. עם כל זאת מוצא זמן להתעניין במעשיי, מסביר לי את מצב העניינים ונותן לי להרגיש כשייך ומעורב. כעבור זמן, כממונה על "עמידר", כולו פעילות ועשייה, וכתמיד אצלו: זה החשוב ביותר!

בביקורי בביתו בנצרת עלית מצאתי אותו מלא מרץ וחדוות "גיל הזהב" אופפת אותו. ברקע אסתר משלימה את התמונה והוא מקרין "רוח טובה" מסביבו. בפגישות משפחתיות, כשבניו ובנותיו לידו, וכהרגלו, יש לו זמן לכולם, שופע בדיחות ומשרה אווירה טובה מסביבו.

לעולם אזכור את טוב לבו יוצא הדופן, סבלנותו, תשומת לבו הבלתי רגילה לזולת ואת חדוות החריצות והעשייה, כשהחיוך תמיד בסביבה. הרגשתי שהשמחה והצחוק משתקפים קודם כל מתוך עיניו ורק לאחר מכן עולים על שפתותיו.

עם לכתו של טוביה, הולך ויורד המסך על דור "הגברים" שנשכו בשרם בשיניהם בזמן כאב, לא בכו, ולהתאונן זו הייתה בושה. הם לא הרבו לפטפט ומעלליהם היו לוטים בערפל השתיקה, וטוביה, טוביה היה "מאחרוני המוהיקנים" המסמלים את תקופתו! אינני יודע אם אפשר לתאר במילים צירוף כזה של תכונות, צבעים ומעשים שהיו המרכיבים של האגדה ששמה טוביה. משפחתו המורחבת בכלל ואחותו עבריה, תיבדל לחיים ארוכים, בפרט - איבדו קרוב ואדם שאין לו תחליף.

ואם יש דבר כזה שנקרא העולם הבא, אנא שמור לי מקום לא רחוק ממך!
תמיד אזכור אותך

אורי (בן דוד)